

LABINJ V ISTRI.

Peterburgu krasno opravljen atelier in je slikal kot kronist mnogo prizorov iz življenja zadnjih treh carjev.

Odkritje spomenika M. Ivanoviča Glinke.

Dné 16. februarja so odkrili v Peterburgu spomenik najbolj znanega ruskega glasbenika M. I. Glinke. O Glinki se more reči, da je on pravzaprav stvoril rusko glasbeno umetnost. Do Glinke so Rusi smatrali za svojega največjega glasbenika Verstovskega, ki jim je zložil opero „Askoldova mogila“ i. dr. A velik razloček je med Verstovskim in Glinko. „Dlja Glinki narodnostj — ne maskaradnyj kostjum, kotoryj možno i snjat. On naroden s golovy do nog“ piše neki ruski kritik. Glinka je deloma v operi „Žiznj za Carja“, največ pa v operi „Ruslan i Ljudmila“ izrazil rusko pesen, široko in bogato po svoji divni ritmiki. L. 1812. je Rusija vzklopela vsled narodnega gibanja kakor druge evropske države, in temu gibanju je Glinka instinktivno ustregel. Koliko je v njegovih operah melodij, ki so že prešle v narod! Nasproti temu pa je Glinka redkokdaj zajemal iz naroda že gotove narodne melodije; on jih je šele tvoril v narodnem duhu tako, da je vsako njegovo delo pristno rusko delo. Kjer je Glinka nehal biti izrazitelj narodne duše, tam je plitev in dolgočasen. Glinka je najvišja ruska umetniško-glasbena sinteza, ki je ublažila vsa protislovja. Taka vzvišenost njegovih del ni bila pristopna vsem; rusko občinstvo je izpočetka ni imelo, zato je dolgo trajalo, preden

je bil Glinka prav ocenjen. Kakor se Nemci ponašajo z Mozartom, tako se Rusi morejo ponašati z Glinko. Mozart je v svojih delih zedinil vse, kar je bilo lepega v francoski, laški in nemški glasbi, in ravno tako Glinka, ali s tem razločkom, da je Glinka vse navdihnil z ruskim narodnim duhom. S tem je pokazal pot naslednjim skladateljem.

Vpliv poljske književnosti na rusko. Znani poljski slovstveni zgodovinar, prof. Brückner je nedavno predaval v „Związku naukowo literackem“ o vplivu poljske književnosti na rusko. Vpliv poljskega slovstva na rusko se že začel v najstarejši dobi; so celó spisi prevedeni iz poljščine, katerih poljski izvirniki so se sčasoma izgubili, ali vendar jih zdaj nahajamo v ruski književnosti kot prevode. Veliko Poljakov je pisalo in še zdaj piše v ruskem jeziku. Rusi si prizadevajo, da bi poznali poljsko književnost, a Poljaki zlasti v zadnjih 100 letih prezirajo ruske spise, ne znajoč ločiti književnosti od zistema in programa vlade, tako da Poljaki danes poznajo le Gorkega in Andrejeva, o katerih talentu se ne dá še kaj gotovega povedati. Dostojevski in Turgenjev, iz katerih odseva ruski duh, nista Poljakom znana. Značilno je, da v duševnih plodih ruskih prozaikov in poetov nikjer ne nastopa — Poljak. Ta pojav se dá pojasniti predvsem s tem, da Rusi ne poznajo poljske narodne duše in glavni vzrok tega je stroga ruska cenzura, ki že v besedi „Poljak“ vidi revolucijo.

Fr. Št.